

KOMISIJOS NUOMONĖ**2005 m. vasario 22 d.****dėl Bulgarijos ir Rumunijos prašymų stoti į Europos Sąjungą**

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 49 straipsnį,

kadangi:

- (1) Bulgarija ir Rumunija pateikė prašymus tapti Europos Sąjungos narėmis.
- (2) 1997 m. liepos 15 d. nuomonėse apie Bulgariją ir Rumuniją, Komisija jau turėjo galimybę pareikšti savo požiūrį į su šiais prašymais susijusių problemų tam tikrus esminius aspektus.
- (3) 1993 m. birželio mėn. Europos Vadovų Taryba Kopenhagoje pirmą kartą nustatė politinius, ekonominius, ir teisinius narystės kriterijus, tapusius stojimo proceso, ir reguliarių Komisijos vertinimų dėl Bulgarijos ir Rumunijos pasirengimo narystei ES atskaitos taškais. Politiniais kriterijais siekiama, kad Bulgarija ir Rumunija užtikrintų demokratiją garantuojančių institucijų stabilumą, teisės viršenybę, žmogaus teises ir pagarbą mažumoms ir jų apsaugą; šie reikalavimai yra pateikti kaip konstituciniai Europos Sąjungos sutarties principai ir akcentuoti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Pagal Ekonominius kriterijus šalyse turi būti veikianti rinkos ekonomika, jos turi sugebėti atlaikyti konkurencijos spaudimą bei rinkos jėgų veikimą Sąjungoje. Teisiniais kriterijais vertinamas sugebėjimas priimti narystės išipareigojimus, kylančius iš Sąjungos teisės aktų, *acquis communautaire* bei griežtai laikytis politinės, ekonominės ir pinigų sąjungos tikslų.
- (4) Dėl abiejų valstybių stojimo ir pasirengimo narystei sąlygų buvo deramasi konferencijų tarp valstybių narių ir Bulgarijos bei Rumunijos metu.
- (5) 2004 m. spalio 6 d. Strategijos dokumente dėl plėtros proceso pažangos Komisija laikėsi nuomonės, kad Bulgarija ir Rumunija patenkino politinius kriterijus. Atsižvelgiant į abiejų valstybių igyvendinant išipareigojimus pasiektą pažangą bei į šiuo metu atliekamą parengiamąjį darbą, yra tikimasi, kad šios valstybės įvykdys ekonominius ir teisinius kriterijus bei bus pasirengusios narystei 2007 m. sausio 1 d. Remiantis šiuo Komisija pažymėjo, jog dės visas pastangas, kad pasiektų Europos Vadovų Tarybos tikslą 2004 m. sėkmingai užbaigti derybas su Bulgarija ir Rumunija, jų pačių pastangomis siekiant kaip galima anksčiau 2005 m. pasirašyti Stojimo sutartį.
- (6) Šios derybos buvo užbaigtos 2004 m. gruodžio mėn., ir aišku, kad sutartos nuostatos yra sąžiningos ir tinkamos, Europos Sąjungos plėtra, jei išsaugoma vidinė sanglauda ir dinamiskumas, suteiks galimybę dažniau dalyvauti vystantis tarptautiniams santykiams.

- (7) Stodamos į Europos Sąjungą, Bulgarija ir Rumunija be išlygų priima sutartį, įsteigiančią Konstituciją Europai, o iki jos įsigaliojimo – Europos Sąjungos sutartį ir Europos Bendrijų steigimo sutartį, visus jų tikslus ir visus sprendimus, priimtus nuo jų įsigaliojimo ir Bendrijų bei Sąjungos pasirinktas plėtros ir stiprinimo kryptis.
- (8) Esminis teisinės tvarkos bruožas įvestas Europos Bendrijas įsteigiančių sutarčių, ir įsigaliosiančios Sutarties dėl Konstitucijos Europai, yra tas, kad tam tikros jų nuostatos ir tam tikri institucijų priimti aktai yra tiesiogiai taikomi, kad Sąjungos teisė turi viršenybę prieš bet kokias nacionalines nuostatas, kurios gali jai prieštarauti, ir kad egzistuoja procedūros, užtikrinančios vienodą Sąjungos teisės aiškinimą; stojimas į Europos Sąjungą reiškia šių taisyklių privalomo pobūdžio pripažinimą, kurių laikymasis yra būtinas užtikrinant Sąjungos teisės vienytiškumą ir veiksmingumą.
- (9) Komisija ragina Bulgariją ir Rumuniją toliau aktyviai siekti pažangos, tenkinant politinius ir ekonominius narystės kriterijus, susijusius su *acquis* priėmimu, įgyvendinimu ir taikymu. Komisija stebės kaip abi valstybės įgyvendina priimtus įsipareigojimus ir joms padės turimomis priemonėmis. Nuolat stebėdama Komisija pasilieka sau teisę, kaip nustatyta Stojimo sutarties stojimo protokolo 39 straipsnyje, pateikti pasiūlymą, rekomenduojantį atidėti stojimą vieneriems metams iki 2008 m. sausio 1 d., jeigu atsirastų negincijamų įrodymų, kad Bulgarija ir Rumunija yra nepasirengusios taikyti ir įgyvendinti *acquis*, todėl kyla rimtas pavojus, jog šios valstybės nepasiruošė iki stojimo datos 2007 m. sausio 1 d. įvykdyti narystės reikalavimus keliose svarbiose srityse, įskaitant specialius įsipareigojimus ir reikalavimus, taikomus Rumunijai teisingumo ir vidaus reikalų bei konkurencijos srityse. Dėl šio stebėjimo Komisija taip pat pasilieka sau teisę abiem šalims taikyti įvairias apsaugos priemones, numatytas Stojimo sutartyje, o taip pat ir specialų valstybės pagalbos mechanizmą, nustatytą Rumunijos stojimo sutartyje, tuo atveju, jei ši šalis neįvykdys savo įsipareigojimų, susijusių su teisės aktų įgyvendinimu šioje srityje.
- (10) Komisija kviečia Bulgarijos ir Rumunijos valdžios institucijas baigti *acquis* vertimą ir peržiūrą iki stojimo datos, tam kad būtų užtikrintas teisinis tikrumas taikant teisės aktus.
- (11) Vienas iš Europos Sąjungos tikslų yra gilinti tautų solidarumą, gerbiant jų istoriją, kultūrą ir tradicijas.
- (12) Europos Sąjungos plėtra, priimant Bulgariją ir Rumuniją, padės sustiprinti taiką ir laisvę Europoje.

PATEIKIA PALANKIĄ NUOMONĘ:

dėl Bulgarijos ir Rumunijos stojimo į Europos Sąjungą.

Ši nuomonė yra skiriama Europos Sąjungos Tarybai.

Priimta Briuselyje, 2005 m. vasario 22 d.

Komisijos vardu

Olli REHN

Komisijos narys, atsakingas už plėtrą

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO